

Inhoudsopgave

Inleiding.....	1
SECTIE 1: THEOLOGIE IN EEN PLURALISTISCHE CONTEXT.....	7
Hoofdstuk 1.....	9
De ethische urgentie van de openbaring <i>Antoon Vos</i>	
Hoofdstuk 2.....	23
De redelijkheid van het theïsme: de visie van A. Vos <i>Jan Muis</i>	
Hoofdstuk 3.....	39
Aan het theïsme voorbij: een relationeel alternatief <i>Luco J. van den Brom</i>	
Hoofdstuk 4.....	53
Een meervoudig geloof of: de grens van het ethisch monotheïsme <i>Kune Biezeveld</i>	
Hoofdstuk 5.....	65
De prediking als openbare rede <i>Gerrit Immink</i>	
SECTIE 2: MORAAAL EN GELOOF.....	77
Hoofdstuk 6.....	79
Christelijke ethiek na 'God' <i>Frits de Lange</i>	
Hoofdstuk 7.....	94
Ethiek en eschatologie <i>Gerrit de Kruijf</i>	
Hoofdstuk 8.....	107
Kosmologie, theologie en ethiek bij Sallie McFague <i>Jacques Schenderling</i>	
Hoofdstuk 9.....	120
Leer en leven: een vrijzinnige visie <i>Wibren van der Burg</i>	
Hoofdstuk 10.....	134
Theologisch spreken over menselijk leven <i>Hans de Knijff</i>	
Hoofdstuk 11.....	144
De kerkorde en het spreken van de kerk in ethische kwesties <i>Barend Wallet</i>	
Hoofdstuk 12.....	158
Wat hebben mensenrechten met geboden van God te maken? <i>Ton van den Beld</i>	
SECTIE 3: ETHIEK EN PLURALISME.....	171
Hoofdstuk 13.....	173
Moraal: meer dan louter strikte plicht <i>Marcel Verweij</i>	

Hoofdstuk 14.....	186
Ethici in publieke debatten. Het bevorderen van competentie in publieke oordeelsvorming	
<i>Frans W.A. Brom</i>	
Hoofdstuk 15.....	198
Is de moraal gebaat bij partijdigheid?	
<i>Robert Heeger</i>	
Hoofdstuk 16.....	208
Waarom doen feitelijke morele opvattingen van burgers ertoe?	
<i>Theo van Willigenburg</i>	
Hoofdstuk 17.....	220
Ethische toetsing in dierexperimentencommissies: observaties uit de praktijk	
<i>Ronno Tramper</i>	
Hoofdstuk 18.....	231
Wanneer is moreel pluralisme binnen de kerk een probleem?	
<i>Theo Boer</i>	
SECTIE 4: TOEGEPAST-ETHISCHE VRAGEN (CASE-STUDIES).....	245
Hoofdstuk 19.....	247
Vervreemding en verzoening	
<i>Vincent Brümmer</i>	
Hoofdstuk 20.....	258
Niet-reanimeerbesluiten: tien jaar later	
<i>Hans van Delden</i>	
Hoofdstuk 21.....	270
Zinvol, dus verantwoord?	
<i>Alfred Teeuw</i>	
Hoofdstuk 22.....	283
Vorbereidingstijd? Vroege opsporing van dementie onder ouderen en de rol van ethische reflectie	
<i>Mariëtte van den Hoven</i>	
Hoofdstuk 23.....	296
Die Sehnsucht nach einem Leben ohne Leiden: Ein Recht auf Nicht-Leiden?	
<i>Dietmar Mieth</i>	
Hoofdstuk 24.....	310
De tempel van het lichaam: Ontologie, techniek en ethiek van body building	
<i>Jan Vorstenbosch</i>	
Hoofdstuk 25.....	323
De vervolmaakte mens? Over de grenzen van genetische verbetering	
<i>Pieter Ippel</i>	
Hoofdstuk 26.....	335
Omgang met ongeborn menselijk leven tussen traditie en pluraliteit	
<i>Jan te Lindert</i>	
Hoofdstuk 27.....	347
Menselijke stamcellen: belofte van eeuwig leven?	
<i>Paul Schotsmans en Bart Hansen</i>	
Personalia.....	363
Tabula gratulatoria.....	365
Interview met Egbert Schroten.....	369

Personalia

- Dr. A. (Ton) van den Beld is universitair hoofddocent wijsgerige ethiek aan de faculteit Wijsbegeerte van de Universiteit Utrecht
- Prof. dr. K.E. (Kune) Biezeveld is docent dogmatiek en hoogleraar vrouwenstudies vanwege de Protestantse Kerk in Nederland aan de faculteit Godgeleerdheid van de Universiteit Leiden
- Dr. Th.A. (Theo) Boer is universitair docent christelijke ethiek vanwege de Protestantse Kerk in Nederland bij de faculteit Godgeleerdheid van de Universiteit Utrecht
- Prof.dr. F.W.A. (Frans) Brom is universitair docent ethiek aan de faculteit Godgeleerdheid van de Universiteit Utrecht, directeur Onderwijs van het Ethiek Instituut te Utrecht en bijzonder hoogleraar Beroepsethiek vanwege het Wageningen Universiteits Fonds aan de Landbouwniversiteit te Wageningen
- Prof.dr. L.J. (Luco) van den Brom is hoogleraar dogmatiek vanwege de Protestantse Kerk in Nederland bij de faculteit Godgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen; vanaf september 2004 is hij hoogleraar christelijke geloofsleer en christelijke ethiek vanwege de Protestantse Kerk in Nederland bij de faculteit Godgeleerdheid van de Universiteit Utrecht.
- Prof.dr. V. (Vincent) Brümmer is emeritus hoogleraar godsdienstwijsbegeerte aan de faculteit Godgeleerdheid van de Universiteit Utrecht
- Prof.mr.dr. W. (Wibren) van der Burg is hoogleraar metajuridica aan de faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Tilburg en voorzitter van het landelijk bestuur van de Remonstrantse Broederschap
- Prof.dr. J.J.M. (Hans) van Delden is hoogleraar medische ethiek bij het Julius Centrum van het Universitair Medisch Centrum van de Universiteit Utrecht en verpleeghuisarts in verpleeghuis Rosendael, Utrecht
- Drs. B. (Bart) Hansen is Aspirant bij het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen aan het Centrum voor Biomedische Ethiek en Recht van de faculteit Godgeleerdheid van de Katholieke Universiteit Leuven
- Prof.dr. F.R. (Robert) Heeger is emeritus hoogleraar ethiek aan de faculteiten Godgeleerdheid en Wijsbegeerte van de Universiteit Utrecht
- Drs. M.A. (Mariëtte) van den Hoven is als ethicus verbonden aan het Ethiek Instituut van de Universiteit Utrecht
- Prof.dr. F.G. (Gerrit) Immink is hoogleraar praktische theologie vanwege de Protestantse Kerk in Nederland bij de faculteit Godgeleerdheid van de Universiteit Utrecht
- Prof.dr. P.C. (Pieter) Ippel is hoogleraar rechtstheorie aan de Juridische Faculteit van de Universiteit Utrecht
- Prof.dr. H.W. (Hans) de Knijff is emeritus hoogleraar dogmatiek en christelijke ethiek vanwege de Nederlandse Hervormde Kerk bij de faculteit Godgeleerdheid van de Universiteit Utrecht
- Prof.dr. G.G. (Gerrit) de Kruijf is hoogleraar christelijke ethiek vanwege de Protestantse Kerk in Nederland bij de faculteit Godgeleerdheid van de Universiteit Leiden
- Prof. dr. F. (Frits) de Lange is hoogleraar ethiek aan de Theologische Universiteit Kampen
- Dr. J. (Jan) te Lindert is theoloog en ethicus en is werkzaam als geestelijk verzorger en ethicus voor de Siza Dorp Groep, een instelling voor verstandelijk en lichamelijk gehandicapten
- Prof.dr. theol. habil. D. (Dietmar) Mieth is hoogleraar theologische ethiek aan de Katholieke Theologische Faculteit van de Universität Tübingen
- Prof.dr. J. (Jan) Muis is hoogleraar dogmatiek vanwege de Protestantse Kerk in Nederland bij de faculteit Godgeleerdheid van de Universiteit Utrecht
- Dr. J.G. (Jacques) Schenderling is predikant en toegevoegd docent christelijke ethiek vanwege de Protestantse Kerk in Nederland bij de faculteit Godgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen
- Prof.dr. P. (Paul) Schotsmans is hoogleraar medische ethiek aan het Centrum voor Biomedische Ethiek en Recht, Departement Maatschappelijke Gezondheidszorg bij de faculteit Geneeskunde van de Katholieke Universiteit Leuven
- Dr. A.A. (Alfred) Teeuw is theoloog en verpleeghuisarts in verpleeghuis Salem te Ridderkerk
- Drs. R. (Ronno) Tramper is medewerker bij het Ethiek Instituut van de Universiteit Utrecht en adjunct secretaris van de Commissie biotechnologie bij dieren
- Dr. M.F. (Marcel) Verweij is senior-onderzoeker bij het Ethiek Instituut van de Universiteit Utrecht
- Dr. J. (Jan) Vorstenbosch is universitair docent ethiek aan de faculteit Wijsbegeerte en senior-onderzoeker bij het Ethiek Instituut van de Universiteit Utrecht
- Dr. A. (Antonie) Vos is universitair docent dogmatiek vanwege de Protestantse Kerk in Nederland bij de

Boer, Th.A. (red.), *Schepper naast God. Theologie, bio-ethiek en pluralisme. Essays aangeboden aan Egbert Schroten*. Assen: Van Gorcum, 2004, Inhoudsopgave en personalia.

---

faculteit Godgeleerdheid van de Universiteit Utrecht

Drs. B. (Barend) Wallet was voorzitter van de werkgroep kerkorde van de SoW-kerken (thans Protestantse Kerk in Nederland), Utrecht

Prof.dr. T. (Theo) van Willigenburg is hoogleraar ethiek aan de faculteit Wijsbegeerte van de Erasmus Universiteit Rotterdam